

الف برخه: د نبات د علم اساسي اصول مزرعي (کرنيز) نبات ته په ځانگړي پاملرنه سره.

۳ لوست: د ډډ(ساقی) د اناتومي پیژنده او درک

د زده کوونکو روزنيزي موخي:

د هغو لارښوونو په اساس چی په دی لوست کی په کار تللی له زده کوونکو سره به مرسته وکړی چی په پایله کی لاندی موخي تر لاسه کړي.

1. د ساقی یا ډډ دندی څرگندی او بیان کړي.
2. د ساقی خارجی (بهرنی) جوړښت په گوته کړي.
3. د ساقی یا ډډ داخلی جوړښت په گوته او تشخیص کړي.
4. د بیلابیلو ځانگړو ډډونو(ساقو) تر مینځ فرق او توپیر و کړي.

د لوست لپاره په نظر کی نیول شوي وخت : ۱ ساعت

هغه سر چینی چی سپارښتنه یی شوی: لاندی سر چینی کولای شي ددی لوست لپاره گټوري وي .

- ددی درسي پلان لپاره د پاورپاينت پروگرام هم چمتو شوي دي.
- <http://waynesword.palomar.edu/trjune99.htm>
- <http://www.enchantedlearning.com/subjects/plants/plant/>

د وسايلو ، سامان آلاتو او تجهيزاتو لست:

- سپين کاغذ د ليک لپاره
- پراجکتور د پاورپاينت د پروگرام لپاره.
- د پاورپاينت سلايدونه
- شفاف سلايدونه
- د ونو ځانگي د ۶ څخه د ۱۲ انچو په اندازه چي تازه پري(قطع) شوي وي.
- د پاورپاينت سلايدونه
- مايکروسکوپ
- د يو لپه يي يا يو مشيمه يي نبات (Monocot) د ډډ سلايد که موجود وي.
- د دوه لپه يي يا دوه مشيمه يي نبات (Dicot) د ډډ سلايد که چيري موجود وي.

اصطلاحات: له لاندینيو اصطلاحاتو څخه په دي لوست کي کار اخيستل شوي دي (دغه اصطلاحات د

پاورپاينت په ۲ شميره سلايد کي تشریح شوي دي).

- (الف) د ډډ راس (Apical meristem)
- (ب) د جوانی(دکوچنی غوټی) پوښ (Bud scale)
- (ت) د ځوانکی (دکوچنی غوټی) د پوښ داغ (Bud scale scar)
- (ث) بلب (پياز ډوله ريښه) (Bulb)
- (ج) ژوندي انساج (Cambium)
- (ح) د ځمکي لاندی ډډ (Corm)

(خ)	ددو جوانو(کوچینو غوتیو) تر مینځ واټن(Internodes)
(د)	بغلي(د څنگ) جوانه یا کوچنی غوتی (Lateral Bud)
(ذ)	دپاني داغ(تپ)(Leaf scar)
(ر)	سوري (مدخل) (Lenticel)
(ز)	غوته (راوتلي برخه)(Node)
(س)	لیفي نسج (د نبات اوبه کشونکي نسج) فوليم (Phloem)
(ش)	د ځمکي لاندې ډډ (Rhizome)
(ص)	نري (نازک) ډډ (Stolon)
(ض)	آخريني یا وروستي جوانه یا غوتي (Terminal bud)
(ط)	تر خاوري لاندې ډډ (غوته ډوله) (Tuber)
(ظ)	د نبات لرگيني برخه زایلیم (Xylem)

په زره پوري وسیله او روش: له په زره پوري شیوی څخه کار واخلې تر څو زده کوونکي د لوست د جذبولو لپاره چمتو کړی ، بنوونکي اکثراً د ټولگي او د زده کوونکيو د شرایطو سره سم د لوست میتودلوژی برابر وي. لاندې میتود کیدای شي یو له ممکنه لارو او میتودنو څخه وي:

لوست د زده کوونکيو په گروپ ویشلو سره پیل کړي. هر گروپ ته یوه وړوکی او کوچینی د ونې ځانگي ورکړي له زده کوونکو څخه وغواړي چې په ځیرکتیا او دقت سره ځانگه وگوري. د ځانگي په لیدو سره د هغه ونې په اړه چې دغه ځانگي ورباندې واقع وه څه وایي. له هغوي نه پوښتنه وکړي چې د ډډ یا ساقې پر مخ څو ډوله جوړښت په گوته کولای شي. ډیر زده کوونکي به له جواني یا غوتي سره بلدیت او پیژندگلوي ولري. که د پسرلي یا مني موسم وي او پاني پر ډډ یا ساقې باندې قرار ولري، نو زده کوونکيو ته لارښوونه وکړي تر څو وگوري چې پاني څرنگه پاني په همواره توگه خپري او پلني دي او په اغیزناکه توگه د لمر وړانگي جذبوي

**** ددغه فعالیت نه په گټه اخیستلو ویني چې زده کوونکو تر کومه حده پوري د ډډ یا ساقې جوړښت حافظي او ذهن ته سپاري، او وروسته بحث د ډډ یا ساقې دندو ته برابر او توجیه کړي.**

د محتویاتو (مضمون) لنډیز او د لوست کړنلاري.

لومړی هدف یا موخه: د ډډ یا ساقې دندې بیان کړي.

**** له زده کوونکو څخه وغواړي چې په خپلو گروپونو کې پاتې شي تر څو له په زره پوري روشونو څخه گټه پورته کړي، له یوه شخص څخه وغواړي چې یوه ټوټه کاغذ برابر کړي . د گروپ ټول غړي باید آنې او ژر ځوابونه د پوښتنو لپاره برابر کړي او د ډډ څلور دندې په گوته، هغه بیان او تشریح کړي. یو نفر باید د یوه کاغذ پر مخ د زده کوونکو ځوابونه ولیکي . کیدای شي هغوي د ډډ یا ساقې څلور دندې په گوته نشي کړای، ولي هغوي تشویق کړي چې یو ځای کار وکړي او څومره چې ژر کیدای شي د ساقې دندې لست کړي. کله یې چې دغه کار ترسره کړ، له هر گروپ څخه غوښتنه وکړي چې خپل لست توضیح او تشریح کړي، همدارنگه له هغوی څخه وغواړي چې یو ځای یوه پوښتنه توضیح کړي تر څو د ټول گروپ ممکنه ځوابونه سره شریک او یوځای شي.**

II. ډډ یا ساقه په یوه نبات کې ډیرې دندې او وظیفې لري. ساقه د نبات د شکل او اندازې مسوولیت په غاړه لري. ځینې ډډونه لرگیني او ځینې یې علفي (واښه ډوله) ډډونه وي. په لاندې توگه د ډډ ځینې دندې او وظیفې بیان شوي دي:

(دریم او څلورم شمیره سلايدونه)

- الف) د پانو په خپل ځان کې ساتي. پاني په اغيزناکه توګه ساتي تر څو د لمر وړانګې جذب کړي. دغه عمل نبات ته لاره برابره وي تر څو لازيات غذايي توکي او مواد توليد کړي.
- ب) ډډ يا ساقه اوبه ، معدني او غذايي مواد د نبات ټولو برخو او غړو ته رسوي
- ت) شين ډډ يا ساقه د غذايي توکيو په توليد کې د فتوسنتيز له لارې مرسته پداسې حال کې چې الف معمولاً دا د غذايي توکيو عمده توليد ندي ولي دا کار په هغه نباتاتو کې چې پاني نلري او يا هم وري او کوچني پاني لري ډير اهميت لري.
- ث) ډډ يا ساقه هغه غذايي توکي چې د نبات په وسيله جوړ شوي ذخيره کوي .

**** آيا کيداي شي چې داسې نباتات له ځان سره راوړي تر څو د ډډ يا ساقې مختلفې دندې بيان کړي. همدارنګه کولاي شي هغه نباتات چې شين ډډ يا هغه نباتات چې غذايي توکي په ډډ کې ذخيره کوي له ځان سره ټولګي ته راوړي**

۲ هدف او موخه: د ډډ يا ساقې د خارجي(بهرني) جوړښت تشخيص او په ګوته کول.

**** له زده کوونکيو څخه پوښتنه وکړي چې آيا څوک کولاي شي چې ډډ يا ساقه له اړوندو برخو سره په تخته کې رسم کړي، وروسته بيا هر زده کوونکي په وار سره راوغواړئ تر څو د ډډ يا ساقې بهرني جوړښت باندې نښې کيږدي. دغه فعاليت پر لومړي لوست د بيا کتنې په توګه ترسره او زده کوونکي بايد د لوست ډيري برخې په ياد ولري. هغه معلومات چې په دغه موخه او هدف پورې اړه لري بيا کتنه ورباندې وکړي ځکه ځينې زده کوونکي کيداي شي پدې برخه کې ستونځه ولري**

(د پاورپاينټ ۵ شميره سلايد)

I. ۵ شميره سلايد د ډډ پر مخ ډير داسې جوړښتونه شته چې د نبات په تشخيص او پيژندنه کې ګټور بلل کيږي. کله چې ډډ يا ساقه په لومړي ځل وينئ، ټول ډډونه يا ساقې مشابع (بوشانته) او ورته بريښي، ولي په ځيره کتنه سره، به معلومه شي چې يو تعداد ډير نباتات د پانو په پرته له ډډونو څخه زياته ګټه اخلي. په لاندي توګه د نبات ځيني بهرني جوړښتونه بيان شوي دي.

الف) **ميرستم د ډډ راس (Apical meristem)** د جواني يا غوټې په مينځ کې په لاندي برخه کې چې د آخري يا وروستي جواني په نوم (**Terminal Bud**) ياديږي قرار لري، ميرستم راس ډډ ډوله دريښي نوک ته ورته جوړښت دي چې د نبات د ودې دنده په غاړه لري.

(د پاورپاينټ ۶ شميره سلايد)

ب) پانه له ډډ يا ساقې سره د غوټې يا راوتلي برخې (**Node**) کې سره نښلې د نبات د پانو تر مينځ واټن د انټرنود (**Internodes**) په نامه سره ياديږي. په غوټه يا راوتلي برخه کې، يواځې لږ په پورته برخه کې د پاني د اتصال په ځاي کې بجلي جوانه يا غوټې وجود لري چې د جانبي جواني (**Lateral Bud**) په نامه سره ياديږي. له خارجي او جانبي جواني څخه بهر کوچني محافظوي جوړښتونه وجود لري چې د جواني د پوښ (**Bud scale**) په نوم ياديږي .

(د پاورپاينټ ۷ شميره سلايد)

ت) کله چې پانه له ډډ يا ساقي څخه پر ځمکه ریښیږي، یواځي د جانبي جواني لاندي کوچني داغ (تپ) پر ځای پریږدي چې د پاني دداغ (Leaf scar) په نوم یادېږي. کله چې جواني په هر پسرلي کې زرغونېږي، د جواني پوښ (فلس) لاندي لویږي چې په پایله کې دداغ یا سور یو یوه حلقه پر ځای پریږدي چې د جواني د پوښ (فلس) (Bud scale scar) په نامه یادېږي د فصل د داغونو تر منځ واټن د ډډ یا ساقي یو کلني وده او رشد څرگندوي.

ث) سوري (نباتي فرجونه) (Lenticels) هغه کوچني ټکي دي چې د ډډ لپاره لاره برابروي تر څو له خپل ماحول سره غازات تبادلې کړي.

** د ۱-۳: TM د لوست له توکيو او موادو څخه گټه واخلئ تر څو د جوړښتونو ځای او موقعیت په گوته او تشخیص شي. بیا هم کولای شئ هغه د تختی پر مخ ترسیم کړئ. اتمه شمیره پاور پاینټ سلايد هم د ساقي د عکس لرونکی دی چې کیدای شئ له هغه څخه گټه واخیستل شي. زده کوونکو ته د جوړښتونو موقعیت د ځانګی پر مخ وښایي کوم چې تاسو ټولګي ته راوړي دي. همدارنګه داسی کولای شئ له زده کوونکو څخه وغواړئ تر څو هغوی کوښښ وکړي چې د هغو ځانګو پر مخ چې ټولګی ته یې راوړی د جوړښتونو ځای او موقعیت په نښه کړي.

۳ هدف او موخه: د ډډ یا ساقي دداخلی جوړښتونو تشخیص (۹ او ۱۰ شمیره پاور پاینټ سلايدونه)

III. د ساقي یا ډډ په مینځ کې داسی نسجونه یا بافتونه شته چې نباتاتو ته د موادو د انتقال لپاره ورڅخه کار اخیستل کېږي. د ډډ نسجونه په یو د لاندي لارو څخه تنظیم او ترتیب شوی دی. نسجونه یا بافتونه د کوچنیو کوچنیو گډیو په شان په ټوله ساقه یا ډډ کې په تیت او پراکنده شکل موجود دی یا د حلقو په شان یا د گډیو په شان لومړی طریق، چې تیت او پراکنده دستی یا گډی رانغاړي، هغه په یوه پله یی نبات کې وجود لري. دوهمه طریق، چې حلقی دی هغه په دوه پله یی نباتاتو کې موجود دی د ډډ یا ساقي په مینځ کې درې ډوله مهم نسجونه او بافتونه وجود لري.

(۱۱ شمیره پاور پاینټ سلايد)

الف) لرګیني نسج (Xylem) له هغه نسج یا اوډل څخه عبارت دی چې اوبه او معدنی مواد د نبات ټولو برخو ته رسوي. لرګینه نسج یا اوډل (تیب ډوله حجرات دی چې یوځای وده کوي تر څو مایعات انتقال کړي زایلیم یا لرګینه نسج د ډډ مرکز ته نژدی قرار لري.

ب) لیفي نسج یا اوډل (Phloem) له هغه نسج څخه عبارت دی چې په پانه کې جوړ شوی غذایی توکي د نبات نورو اندامونو او غړو ته انتقالوي. فولیم نسج هم تیب ډوله دی دغه نسج عموماً د ډډ په بهرنی برخه کې موقعیت لري.

(۱۲ شمیره پاور پاینټ سلايد)

(ت) ژوندی نسجونه (Cambium) له هغو انساجو څخه عبارت دی چې د زایلیم او فولیم د بیا تولید دنده په غاړه لری دغه نسج عموماً د زایلیم او فولیم تر مینځ موقعیت لری.

** د ۲-۳: TM د لوست د توکیو نه په کار اخستلو سره وینایی چی جوربنتونه د ډډ په کومه برخه کی قرار او موقعیت لری. تاسی کولای شی دغه عکس د تختی پر مخ ترسیم کړی . د سلایدونو په موجودیت کینی ، د یو لپه یی او دوه لپه یی نباتاتو د ساقو د جوربنتونو د لیدو لپاره له مایکروسکوپ څخه کار واخلی. وروسته له دی چی زده کوونکو سلایدونه ولیدل، له هغوی څخه وغواری چی هغه رسم او غری یا اندامونه یی په نښه کړی . ۱۳ شمیره پاورپاینټ زده کوونکی د زایلیم او فولیم په مایکروسکوپی لیدنه کی مرسته کوی .

۴ هدف او موخه : د بیلابیلو ځانگړو ډډونو تر مینځ توپیر بیان کړی.
(۱۴ شمیره پاورپاینټ سلاید)

V ! . ډډونه یا ساقی معمولاً نیغی او هوایی وی. دغه نظریه او فکر و ډیریو ډډونو یا ساقو په هکله سم دی، ولی ډیر داسی ډډونه یا ساقی موجودی دی چی په دی قالب کینی ځای نه نیسی . ځینی ډډونه داسی چمتو او عیار شوی چی غذایی توکی ذخیره کوی یا نبات سره د دوهم ځل په تولید کی مرسته کوی. ځینی ډډونه تر ځمکی لاندی وده او نمو کوی، په لاندی توگه د ځینو ځانگړو ډډونو ډولونه تشریح کیری.

(۱۵ شمیره پاورپاینټ سلاید)

(الف) بلب (پیاز ډوله ریښه) (Bulb) له هغه ډډ څخه عبارت دی چی لنډ او خپور (غورډلی) وی چی د ډیرو غوښینو پانو لرونکی وی. بلبوه د خاوری لاندی قرار لری. د مثال په توگه پیاز یو بلب دی. (۱۶ شمیره پاورپاینټ سلاید)

(ب) پیاز ډوله ډډ (Corm) یو کروی یا گرد جوربنت لری که ډیر له بلب سره ورته والی او مشابهت لری، د هغه مکمل جوربنت د ډډ یا ساقی دی(خو د بلب بر خلاف چی هغه اکثر ا پانی دی)

(۱۷ شمیره پاورپاینټ سلاید)

(ت) د ځمکی لاندی ریښه ډوله ډډ (Rhizome) له هغه پیریر ډډ یا ساقی څخه عبارت دی چی تر ځمکی لاندی په افقی (ولار) ډول باندی قرار لری.
(۱۸ شمیره پاورپاینټ سلاید)

(ث) نری ډډ یا ساقه (Stolon) له هغه افقی (ولار) ډډ څخه عبارت دی چی د خاوری یا ځمکی څخه پورته په هوا کی قرار لری کله کله دا ډډونه د هوایی ریښو په نامه سره یادیری چی دنده یی د نبات غورول او خپرول دی . مثلاً زمینی توت دهمدی (ستولون) په وسیله خبریری.

(۱۹ شمیره پاورپاینټ سلاید)

(ج) تر ځمکی لاندی ډډ (Tuber) هغه ډډ چی تر ځمکی لاندی دی او پرسیدلی نوک لری چی په هغه کی غذایی توکی ذخیره دی، مثلاً کچالو له تویر نباتاتو څخه دی .

**** د ۳-۳ : TM د لوست له توکیو څخه د خانګرو ډډونو د بنوولو لپاره کار واخلی. هغه نباتات له ځان سره راوړی چی خانګری ډډونه یا ساقی ولری.**

بیاکننه / لنډیز : د لوست د لنډیز لپاره د زده کوونکو د روزنیز هدف او موخی څخه کار واخلی. له زده کوونکو څخه غوښتنه وکړی چی د هر هدف او موخی اړوند لوست او محتویات بیان کړی. د زده کوونکو له ځوابونه څخه پدی موخه کی ښه ګټه اخستل کیږی چی کوم مقصد باندی بیا کتنه وشی. د بیا کتنی او لنډیز ځوابونه کیدای شی به ۲۰ او ۲۱ شمیرو پارو پاینټونډ کی تر لاسه شی.

د تطبیق ځای او مورد: زده کوونکو چی کوم شیان د نبات له ډډ، او د مایکروسکوپ نه د کار اخستلو او له هغو سلایډونو چی د مایکروسکوپ په وسیله وړاندی شول زده کړی، له هغوی څخه کار او ګټه اخستلای شی.

ارزونه : یوه عملی آزموینه برابره کړی، زده کوونکو ته وخت ورکړی چی له موخو څخه خپل فهم او درک بیان کړی. پوښتنی هم کیدای شی د شفاهی آزموینی په څیر ورڅخه کار واخلستل شی. د تحریری آزموینی بیلګه په لاندی توګه وړاندی کیږی.

بیلګه ایزه آزموینی ته ځوابونه ووايي

لومړی برخه : برابرول (سر ورکول)

1. i	10. p
2. n	11. c
3. d	12. q
4. k	13. e
5. l	14. m
6. a	15. h
7. j	16. o
8. g	17. f
9. b	

دوهمه برخه: پوره کول

کړی یا دايري

بی ترتیبه یا نیته بیلګه

دریمه برخه: لنډ ځواب

- (الف) د توکیو انتقال
- (ب) فئوسنتیز
- (ت) د غذایی توکیو ذخیره
- (ث) د نویو حجراتو تولید
- (ج) د پانو او د بنات له پورتنی برخی سره مرسته او حمایه

A برخه لوست: د ډډ (ساقی) د اناتومی پیژنده او درک

جزء اول: تطابق بیلگه لومړی برخه : برابرول (سرورکول)
لارښوونه : هره اصطلاح د سم ځواب سره برابره کړی، د اصطلاح تگی باید د هغه د تعریف په اساس ولیکل شی.

(الف)	میریستم د ډډ راس (Apical meristem)
(ب)	د جوانی پوښ (فلس) (Bud scale)
(ت)	د جوانی داغ یا تپ (Bud scale scar)
(ث)	بلب (پیاز ډوله ډډ) (Bulb)
(ج)	ژوندی نسجونه (Cambium)
(ح)	ځمکی لاندی د یو لپه یی نبات ډډ (Corm)
(خ)	د نبات په ډډ کی د دوو پانو تر مینځ واټن (منځنی غوټه) (Internodes)
(د)	جانبی جوانه (Lateral Bud)
(ذ)	د پانی داغ یا تپ (Leaf scar)
(ر)	مدخل (سوری) (Lenticel)
(ز)	غوټه (راوتلی برخه) (Node)
(س)	فلویم (Phloem)
(ش)	ځمکی لاندی ریښه ډوله ډډ (Rhizome)
(ص)	نری ډډ (Stolon)
(ض)	وروستنی یا آخرنی ډډ (Terminal bud)
(ط)	توبر (تر خاوری لاندی ډډ) (Tuber)
(ظ)	زایلیم (Xylem)

- _____ ۱. هغه نښه یا داغ د ډډ پر مخ چیرته چی پانه وی .
- _____ ۲. ځانگړی ډډ چی معمولاً په هوا کی په افقی (ولار) ډول باندی قرار لری.
- _____ ۳. له هغه ډډ څخه عبارت دی چی لنډ او خپور (غوریدلی) وی چی د ډیرو غوښدینو پانو لرونکی وی.
- _____ ۴. د ډډ پورتنی موقعیت (ځای) چیری ته چی پانه او جوانه سره وصل کیږی.
- _____ ۵. د ډډ په مینځ کی تیوب ډوله حجرات چی غذایی توکی له پانی څخه لاندی خوا ته انتقالوی.

- _____ ۶. زرغونیدونکی نوک د جانبی (بغلی) او آخری یا وروستنی جوانی په مینځ کی .
- _____ ۷. د ډډ یا ساقی په خارجی برخه کی هغه نښه یا داغ چی د غاز تبادلہ ممکنه کوی
- _____ ۸. د ډډ پر مخ هغه ساحه چی د ددو پانو یا جوانو په مینځ کی قرار لری.
- _____ ۹. هغه کوچنی محافظوی جورښت چی د جوانی په بهرنی برخه کی لیدل کیږی
- _____ ۱۰. هغه ځانگری ډډ چی لرونکی د پرسیدلی نوک او غذایی توکی ذخیره کوی
- _____ ۱۱. هغه داغ یا نښه چی د ډډ یا ساقی پر مخ قرار لری، چی د پروسبرکال د جوانی د ځای څرگندونکی دی
- _____ ۱۲. د ډډ په مینځ کی هغه حجری دی چی اوبه او غذایی توکی له جرړو (ریښو) څخه پورته خواته انتقالوی.
- _____ ۱۳. د ډډ یا ساقی په مینځ کی هغه ځای او ساحه چیرته چی نوی فولیم او زایلیم مینځ ته رایی
- _____ ۱۴. هغه ځانگری ساقه یا ډډ چی پیرره (ضخیمه) ده او د ځمکی لاندی په ولاړ (افقی) ډول قرار لری.
- _____ ۱۵. هغه جوانه (کوچنی غوتی) چی د ځانگی په څنگ کښی او له پانی سره جوخت قرار لری.
- _____ ۱۶. هغه جوانه (کوچنی غوتی) چی د ځانگی په څوکه کښی قرار لری.
- _____ ۱۷. هغه ځانگری پیاز ډوله ساقه یا ډډ چی له کلکی ساقی څخه مینځ ته راغلی او پانی نلری

دوهمه برخه :

لارښوونې: په لاندی جملو کی یوه یا څو کلمی ولیکئ تر څو جملی پوره شي.

۱. دوه لپه یی نبات (Dicot Plant) هغه نبات چی لرونکی دداسی ډډ یا ساقی دی کوم چی فولیم او زایلیم یی _____ تنظیم او ترتیب شوی دی .
۲. یوه لپه یی نبات (Monocot Plan) هغه نبات دی چی په ډډ کی یی (vascular bundles) داسی _____ تنظیم او ترتیب شوی دی .

دریمه برخه : لنډ ځواب

لارښوونه : د لاندی پوښتنو لپاره معلومات ورکړئ.

۱. د ډډ یا ساقی د پنځو دندو نومونه واخلئ

(الف)

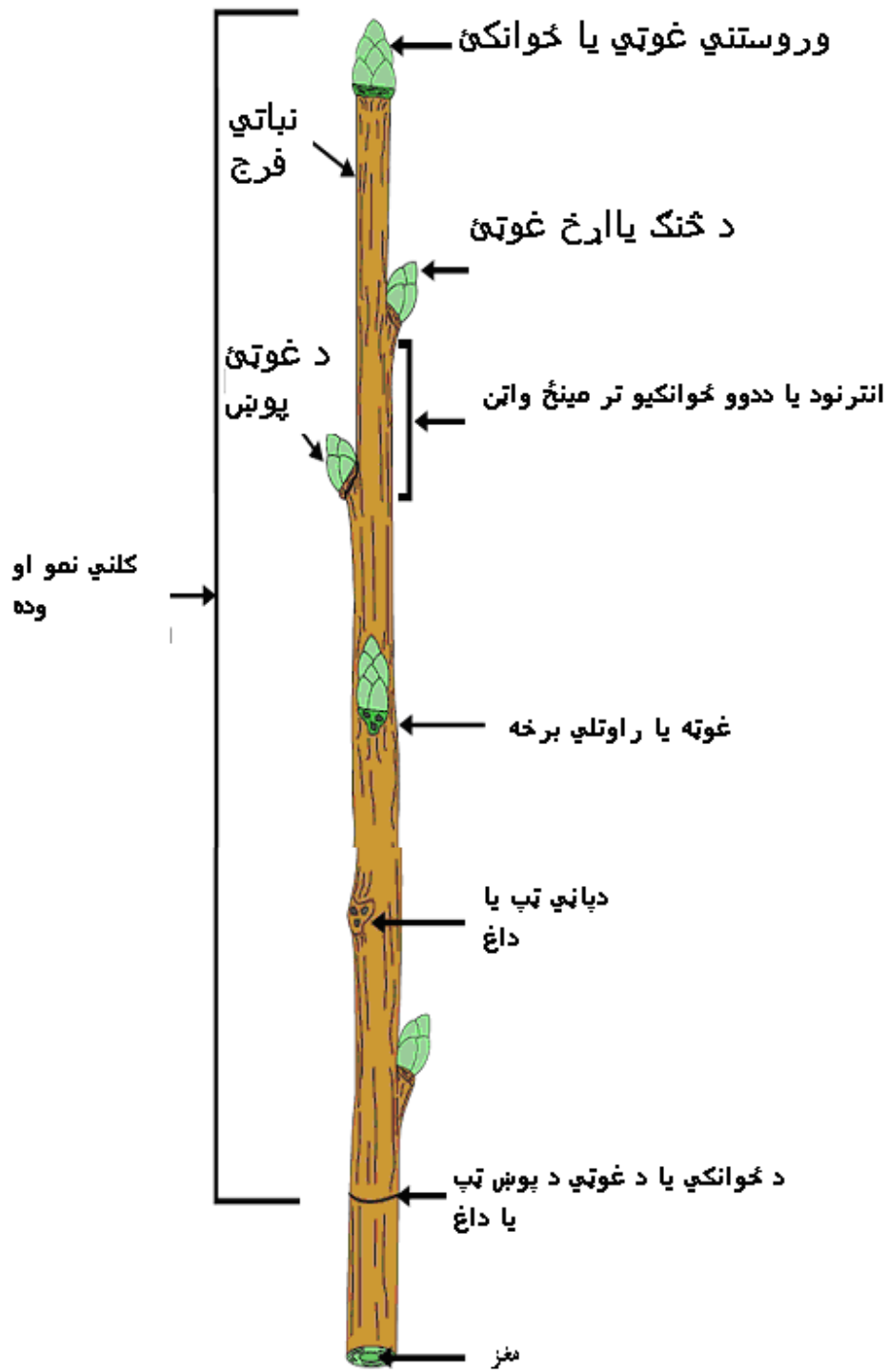
(ب)

(ت)

(ج)

(خ)

د نبات د ډډ يا ساقي جوړښت

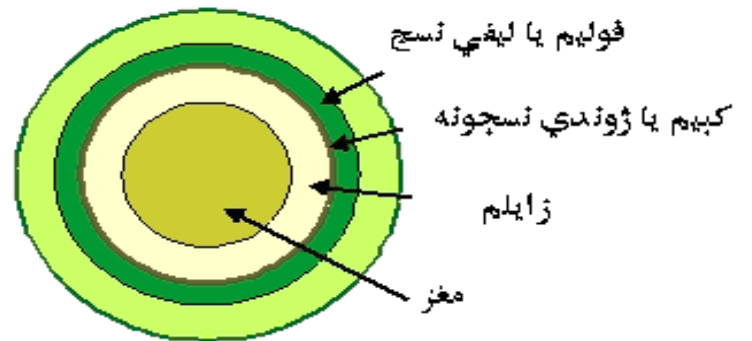
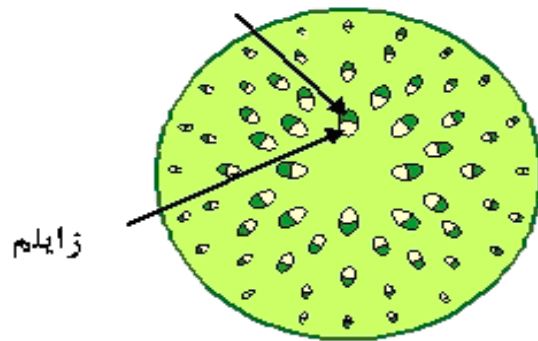

(Courtesy, Interstate Publishers, Inc.)

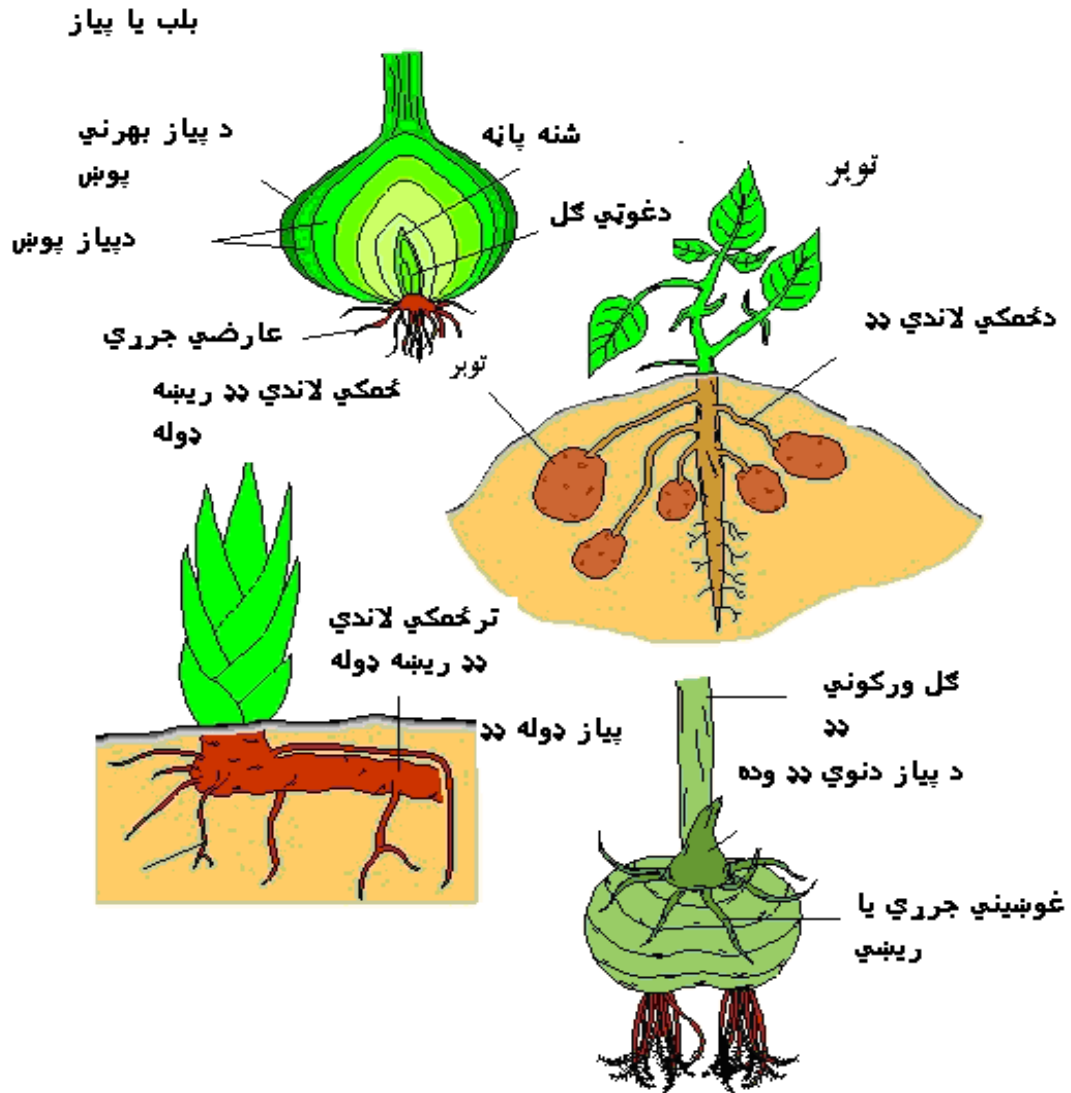
TM: 3-2

د نسجونو ترتیب به ډډ یا ساقه کښي

فولپم یا لېغې نسج

د نبات خانگري ډډونه يا ساقي

(Courtesy, Interstate Publishers, Inc.)